

E-learning Morfologie II – Indikativ – minulé časy Test II

Minulý čas jednoduchý – PRETÉRITO PERFEITO SIMPLES

- Vyjadřuje jednorázové děje dovršené v minulosti nebo změny stavu v minulosti. Bývají často líže určeny výrazy jako ontem, no ano passado, no século passado, apod.
- Užívá se ho k zachycení dějů po sobě následujících.
- Vyjadřuje děje, které skončily v od v dosud trvajícím období, ale o nichž víme nebo předpokládáme, že se již nebudou opakovat.

Pretérito perfeito simples 1. 3.os.sg		Pretérito perfeito simples 1.-3 os.pl	
Ser		Trazer	
Ir		Fazer	
Estar		Querer	
Ter		Ver	
Falar		Vir	
Abrir		Dar	
Comer		Pôr	
Começar		Poder	
Ficar		Cair	
Saber		Sair	
Pagar		Trabalhar	
Dizer		Dormir	
Desdizer		Descobrir	
Rever		Advir	
Depor		Convir	
Repor		Entreabrir	
Prescrever		Satisfazer	
Descrever		contrafazer	

Prover (provido)		Desabrir (desabrido)	
prescrever		inscrever	
descrever		Desdizer	

Traduza:

1. Mluvil jsem s ředitelem podniku. Falei com o director da empresa.
2. Šel jsem k lékaři a ten mi předepsal antibiotika. Fui ao médico e ele prescreveu-me (receitou-me) antibióticos.
3. Přišla domů pozdě. Ela veio tarde para casa.
4. Přinesli dary pro všechny. Trouxeram prendas para todos).
5. Nikdo neudělal ta cvičení (Ninguém fez os exercícios).
6. Vy jste se dozvěděli, co se stalo? (Vocês souberam o que aconteceu)?
7. Mí přátelé udělali minulý víkend oslavu. Os meus amigos deram uma festa no fim-de-semana passado.
8. Ona chtěla zůstat doma. Ela quis ficar em casa.
9. Cos včera dělal? O que é que fizeste ontem?
10. Pootevřel oči. Entreabriu os olhos.
11. Viděli jsme nehodu. Vimos um acidente.
12. Pedro nemohl jít na fotbal. O Pedro não pôde ir ao futebol.
13. Přijeli autem do školy. Vieram de carro para a escola.
14. Včera jsme viděli učitele v kavárně. Ontem vimos o professor no café.
15. Kolik chyb udělala Anna ve slohové práci? Quantos erros a ana deu na composição?
16. Přijel jsem autem do školy. Vim de carro para a escola.
17. CO jste dělali minulou sobotu? O que é que fizeram no sábado passado?
18. Díval ses včera na televizi? Viste ontem a televisão?
19. Ona mě viděla, ale já ji ne. Ela viu-me mas eu não a vi.
20. Popsal všechny okolnosti. Descreveu todas as circunstâncias.
21. Zbavili se majetku a emigrovali. Desfizeram-se das rpropriedades e emigraram.
22. Přestal věři/důvěřovat velkým ručením (grande causas). El descreio das grandes causas.
23. Ona svědčila ve prospěch Carlose (depor por). Ela depôs pelo Carlos.
24. Svědek svědčil v neprospěch obžalovaného (réu). (depor contra).A testemunha depôs contra o réu.
25. Pedro si udělal doktorát z práv. O Pedro doutorou-se em Direito.
26. Řidič neuposlechl (desobedecer a)dopravnímu předpisu na značce. (sinal d código) .
O condutors desobedeceu ao sinal de código.
27. Rozdělil studenty na skupiny. Dividiu os alunos por grupos.
28. Dnes jsem váhal, zda si koupit boty nebo knihu. (hoje hesitei entre comprar um livro ou uns sapatos).
29. Byl zděšen tou scénou. Horrorizou-se com a cena.
30. João váhal, zda si má promluvit s kolegou. O João hesitou em falar com o colega.

Imperfektum – IMPERFEITO

- Překládají se do češtiny obvykle nedokonavým způsobem.

Užívá se:

- k vyjádření dějů časově neohraničených;
- k vyjádření dějů v minulosti se opakujících;
- k popisu okolností, vlastností a stavů v minulosti, k zachycení pozdarí, na němž se odehrává děj druhé věty;
- k zachycení děje, který probíhal, když nastal jiný děj minulý;
- k zachycení dvou současně probíhajících dějů;
- k vyjádřená zdvořilého nebo skromného přání (v češtině bývá podmiňovací způsob nebo přítomný čas)
- v podmínkovém souvětí místo podmiňovacího způsobu
- k vyjádření současnosti děje věty vedlejší s dějem věty hlavní, probíhal-li v minulosti; v češtině bývá ve vedlejší větě přítomný čas

Imperfeito 1. 3.os.sg		Imperfeito 1.-3 os.pl	
Ser		Trazer	
Ir		Fazer	
Estar		Querer	
Ter		Ver	
Falar		Vir	
Abrir		Dar	
Comer		Pôr	
Começar		Poder	
Ficar		Cair	
Saber		Sair	
Pagar		Trabalhar	
Dizer		Dormir	
Desdizer		Descobrir	
Rever		Advir	
Depor		Convir	
Repor		Entreabrir	

Prescrever		Satisfazer	
Descrever		contrafazer	
Prover (provido)		Desabrir (desabrido)	
prescrever		inscrever	
descrever		Desdizer	

Traduza as seguintes frases:

1. Tato práce se přizpůsobovala jeho temperamentu. Este trabalho adequava-se ao seu temperamento.
2. Staříček se lehce opíral o svého vnuka. O velhino amparava-se ternamente ao / no neto.
3. Statisticky poukazovaly na tyto výsledky. As estatísticas apontavam para estes resultados.
4. Hádali se vášnivě jeden s druhým. Argumentavam acaloradamente um com o outro.
5. Ta firma čelila již dlouho obrovským dluhům. A empresa debatia-se, há muito, com enormes dívidas.
6. Tereza od ostatních vynikala tím, že byla ke každému velmi milá. A Teresa destava-se das amigas pela sua simpatia para todos.
7. Rozdávala úsměvy na všechny strany. Distribuía sorrisos por todo o lado.
8. Zloději se shovávali v těch skalách. Os assaltantes emboscavam-se naquelas rochas.
9. Matka schovávala bolest za práci. A mãe enganava a dor com o trabalho.
10. Čekali na poštu (až přijde pošta). Esperavam pela chegada do correio.
11. Tento herec dělal čarodějku v jedné hře od Gila Vicenta. Esta actor fazia de brucha numa peça de Gil Vicente.
- 12: Chvástal se kompetencí (Znalostmi), které ale jinak nikdo neuznával. Gabava-se de uma competência que ninguém lhe reconhecia.
- 13: Všichni ho přemlouvali, aby zarecitoval báseň. Todos o incitavam a dizer o poema.
- 14: Studenti trvali na změně datumu zkoušky. Os estudantes insistiam na alteração da data do teste.
- 15: Chlapec se s pláčem ptal na psa. Choroso, o miúdo pergutava pelo cão.
16. Trpěla tak zkouškami, že mívala i horečky. Sofria tanto com os exames que chegava a ter febre.
17. Mohl bych vás požádat o laskavost?
18. Mohl byste mi přinést seznam?
19. Mohl byste mi říct, kolik je hodin?
20. Šel bych s vámi, ale nemám čas.
21. Dnes večer bych raději zůstal doma.
22. Dal bych si koláč, ale držím dietu.
- 23: Vstávali brzy každý den.
24. Maminka dělala nákupy do místní tržnice (mercearia local).
25. Děti si hrávaly venku.
- 26- Dříve nebyly auta, chodívali jsme pěšky.
27. Dříve nebyly telefony, psávaly se dopisy.
28. Když byly ještě malí, jezdívali na venkov.
29. Mívali vyučování od 8 do 13 hodin.

30. Odpoledne jezdívali na projížďky na kole. **Souvětí na použití imperfekta a perfekta simple.**

1. On si zrovna četl noviny, když zazvonil telefon.
2. João zrovna spal, když matka přišla domů.
3. Pan Pinto zrovna maloval pokoj, když tu spadl ze žebříku a zlomil si nohu.
4. Oni si hráli na zahradě, když začalo pršet.
5. Zrovna jsem poslouchal hudbu, kdy přišel šéf. A pak jsem vypl rádio.
6. Uklízečka zrovna uklízela dům, když přišli.
7. Zrovna přšelo, když jsme vyšli z domu.
8. Studenti zrovna pracovali, když učitel vešel do třídy.
9. Zrovna hráli fotbal, když začalo pršet.
10. My jsme zrovna pracovali, když se počítač pokazil.

Doplňte správný tvar slovesa:

1. _____ (chover) quando _____
(sair) de casa.
2. O que é que _____ (fazer) quando te
_____ (telefonar).
3. Ontem à noite não _____ (ter) fome. Por isso não
_____ (comer) nada.
4. A Joana não _____ em casa quando eu
lá _____ (ir).
5. O carteiro _____ (chegar) enquanto nós
_____ (tomar) o pequeno almoço.
6. Ele não _____ ir) à festa. _____
(estar) doente.
7. Ontem às 20 horas ainda _____ (trabalhar). Às 22 horas
_____ (sair) do escritório.
8. Quando nós _____ (encontrar) a Ana, ela
_____ (trazer) um vestido preto.
- 9- Enquanto (eu) _____ (tomar) café na esplanada, (eu)
_____ (ouvir) um grande barulho.
10. A irmã dele _____ (ser) muito magra e não
_____ (ter) óculos.
11. Quando (eles) _____ (vir) para Lisboa, (eles)
_____ (ver) um acidente na autoestrada.
12. Ele _____ (estar) com pressa quando (nós)
_____ (falar) com ele.

Minulý čas složený PRETÉRITO PERFEITO COMPOSTO

Obvykle se překládá do češtiny nedokonavým slovesem.

Zachycuje:

- děje skončené v minulosti
- děje opakující se v minulosti a přítomnosti a možná se budou opakovat i v budoucnosti
- děje, které začaly v minulosti a přesahují do přítomnosti

Imperfeito 1. 3.os.sg		Imperfeito 1.-3 os.pl	
Ser		Trazer	
Ir		Fazer	
Abrir		Querer	
Ter		Ver	
Falar		Vir	
Abrir		Dar	
Comer		Pôr	
Começar		Poder	
Dizer		Cair	
Saber		Sair	
Pagar		Escrever	
Dizer		Fazer	
Desdizer		Descobrir	
Rever		Advir	
Depor		Convir	
repor		Entreabrir	
Prescrever		Satisfazer	
Descrever		contrafazer	

Prover (provido)		Desabrir (desabrido)	
prescrever		inscrever	
		Desdizer	

1. Letos studoval více než loni.
2. V poslední době se počet turistů zvyšuje.
3. Od té doby, co se narodilo mimino, se vůbec nevypsala.
4. V poslední době se často schází.
5. Počasí je v poslední době pěkné.
6. Trénovalas v poslední době?
7. Můj muž hodně pracuje v poslední době.
8. Ona v poslední době nechodí do školy.
9. Tvůj tým v posledním době vyhrál hodně zápasů?
10. Od té doby, co otevřeli novou stanic metra, jedzí do práce metrem.
11. Od té doby, co se přestěhovali, jsem je neviděl.
12. Od té doby, co začalo léto, je strašné horko.
13. Od té doby, co jsme se vzali, jsme nebyli vkoně.
14. Přibrála jsem. Mám v poslední době velkou chuť k jídlu.
15. Neviděla jsem Annu o té doby, co onemocněla.
16. Od té doby, co jsem byla u lékaře, se cítím lépe.
17. Od té doby, co se škola otevřela, je mnoho zapsaných studentl.
18. Oni teď chodí na pláž každý den.
19. Oni teď prohrávají mnoho zápasů.
20. Oni teď chyběli hodně ve škole.

SLOVESA S DVOJÍM PARTICIPIEM (VERBOS DE PARTICÍPIO IRREGULAR)

Domácí úkol:

1. vyhledat věty s obojím participiem.
2. porovnat pravidelnost výskytů tak, jak je tu psáno.
3. Samoazřejmě větu přeložit.
4. Vytvořit cvičení na doplnění.

Aceitar		
Afeçoar		
Cativar		
Cegar		
Completar		
Cultivar		
Descalçar		
Entregar		
Enxugar		
Expressar		
Expulsar		
Fartar		
Findar		
Infectar		
Inquietar		
Isentar		
Juntar		
Libertar		
Limpar		
Manifestar		
Matar		
Murchar		
Ocultar		
Salvar		
Segurar		
Soltar		
Sujeitar		
Suspeitar		
Vagar		
Absorver		
Acender		
Agradecer		
Atender		
Benzer		
Convencer		
Corromper		
Defender		
Dissolver		

Eleger		
Envolver		
Incorrer		
Morrer		
Nascer		
Perverter		
Prender		
Pretender		
Revolver		
Romper		
Submeter		
Suspender		
Tender		
Afligir		
Concluir		
Corrigir		
Dirigir		
Distinguir		
Emergir		
Erigir		
Exprimir		
Extinguir		
Frigir		
Imergir		
Imprimir		
Incluir		
Inserir		
Omitir		
Oprimir		
Repelir		
Submergir		
Tingir		

- pravidelné tvary se používají ve složených minulých časech, nepravidelné v trpném rodě
- nepravidelné tvary se používají především jako adjektiva ve spojení se slovesy andar, estar, ficar, ir a vir. :
  - Andamos mortos de cansaço.
  - Estamos libertos do trabalho.
  - Fiquei preso ao arame.
  - Vou directo ao supermercado.
  - Venho aflita com as horas.
- Participium rompido se také používá v trpném rodě. Tvar „roto“ se vesměs používá jako adjektivum se substantivem.
- Analogicky s entregar – entregue se začalo používat empregar – empregue
- Morto je participium od morrer a je to také participium od slovesa matar.
- Impresso se používá pouze ve významu tištěný, tisknutý (gravado, estampado). Pokud ale imprimir znamená „produzir moviment“, pak je participium imprimido.

Esta revista foi impressa em Barcelona.

Foi imprimido novo alento ao teatro.

- **Tvar aceite je častější než aceito.**